

Con người - Người Việt nhỏ - 1 - Trò chơi ném dép

Cảm tính, Vô cảm & Tha hóa

[Con người - Người Việt nhỏ \(1\) - Trò chơi ném dép](#)

[Vu học sinh bao vây cô giáo ở Tuyên Quang lên sóng truyền hình Hàn Quốc](#)

[Trò chơi ném dép](#)

[Thảm trạng giáo dục](#)

[Phụ huynh, học sinh tấn công thầy cô giáo: Vì đâu nên nỗi?](#)

[‘Mưa’ dép và loạn từ đâu mà ra?](#)

[Lỗi của... tất cả!](#)

[Trách nhiệm của Bộ Giáo dục và Đào tạo để ở đâu?](#)

[Sản phẩm của một nền giáo dục thất bại](#)

[Xôi chè, văn hóa XHCN và... truy nã Karl Marx](#)

[Khi công dân chọn im lặng làm lẽ sống](#)

[Bệnh sĩ diện hảo!](#)

[Họ mặc gì khi chuyện ấy xảy ra?](#)

[Vu học sinh bao vây cô giáo ở Tuyên Quang lên sóng truyền hình Hàn Quốc](#)

11/12/2023

An Tôn - VOA

www.voatiengviet.com

Kênh News7 của đài Chosun TV ở Hàn Quốc đưa tin tối hôm 9/12 về vụ các học sinh bao vây và xô xát với cô giáo ở tỉnh Tuyên Quang mới xảy ra cách đây chưa lâu và gây rúng động dư luận Việt Nam.

Tin này mở đầu với một nữ người dẫn bản tin đứng trước hình nền gồm quốc kỳ Việt Nam nổi bật bên cạnh ảnh chụp một học sinh đang đối đầu với cô giáo, và người dẫn nói rằng đã xảy ra sự việc hàng chục học sinh bắt nạt giáo viên trong một lớp học cấp 2 ở Việt Nam được ghi lại bằng video và gây sốc.

Đoạn tin dài khoảng 1 phút 30 giây mô tả rằng giáo viên đã ngất xỉu sau khi bị học sinh ném các đồ vật và giày dép vào người. Trước đó, học sinh đã dồn cô giáo vào một góc tường, và sau vụ việc xảy ra hôm

29/11, hai bên đưa ra những lời kể trái ngược nhau khi trình bày về vụ này, theo tin của kênh News7 ở Hàn Quốc.

Đài truyền hình ở Hàn Quốc nói rằng xã hội Việt Nam đã chấn động về đoạn video được tung lên mạng xã hội ghi lại sự việc ở một trường cấp hai ở miền bắc.

Trích lại đoạn video, News7 tường thuật rằng khi cô giáo giờ điện thoại lên quay video các học sinh, một trong số họ đã nằm xuống sàn và hét lên rằng bị giáo viên đánh.

Tiếp theo, kênh này nói rằng các học sinh đã đóng các cửa lớp học lại và cùng nhau lên tiếng đe dọa vì giáo viên không cho nghỉ học giữa chừng. Họ đã xĩa xối, chế nhạo giáo viên và thậm chí còn ném đồ vật và giày dép vào người cô giáo. Cuối cùng, cô giáo đã ngã xuống sàn.

Trong phần cuối của tin, đài Hàn Quốc nói rằng các phụ huynh học sinh đưa ra lập luận rằng bọn trẻ hành động như vậy cốt chỉ trả đũa cho việc giáo viên đã bạo hành chúng.

Vẫn theo News7, đã xuất hiện một video khác cho thấy giáo viên vung giày với các học sinh. Tuy nhiên, giáo viên nói rằng các học sinh có nhiều vấn đề và cho hay đã báo cáo tình hình với hiệu trưởng nhưng sự việc không được giải quyết.

Các cơ quan có thẩm quyền trong ngành giáo dục Việt Nam đã mở một cuộc điều tra, đài truyền hình Hàn Quốc cho biết và không đưa ra bình luận riêng của đài.

Đoạn tin kể trên nằm trong phần gần cuối của chương trình thời sự dài gần 45 phút trên kênh News7, phát hồi 19h ngày 9/12, thu hút gần 123.000 lượt người xem, theo quan sát của VOA.

Theo tìm hiểu của VOA, các đoạn video về vụ bạo lực học đường ở Tuyên Quang được tung lên mạng xã hội hôm 4/12, cho công chúng biết về những diễn biến gây sốc đã xảy ra hôm 29/11 tại trường Trung học Cơ sở Văn Phú ở huyện Sơn Dương.

Truyền thông Việt Nam đưa tin rằng vào ngày hôm đó, cô giáo có tên viết tắt là P.T.H., 38 tuổi, dạy môn âm nhạc tại một lớp 7 trong trường và đã nhắc nhở một số học sinh không vào lớp nhưng họ không nghe lời mà thay vào đó đã phản ứng lại.

Tiếp đến, trong giờ học, một vài học sinh xin ra ngoài nhưng cô H. không cho phép. Sau đó, giữa cô và học sinh nảy sinh mâu thuẫn.

Hết giờ dạy tại lớp 7, cô H. sang dạy trong một lớp 6. Một số học sinh lớp 7 đã sang lớp 6 và có những hành xử gây chấn động như đã thấy trong các video, truyền thông Việt Nam tường thuật.

Từ 30/11 đến 2/12, chính quyền huyện Sơn Dương và một loạt cơ quan có thẩm quyền của ngành giáo dục và công an đã yêu cầu “kiểm tra, xác minh, làm rõ trách nhiệm của giáo viên, học sinh và đề xuất biện pháp xử lý”, các bản tin trong nước cho biết.

Hôm 7/12, Ủy ban Nhân dân huyện Sơn Dương ra quyết định tạm đình chỉ chức vụ và công tác 15 ngày đối với ông Nguyễn Duy Sáng, Hiệu trưởng Trường THCS Văn Phú, để phục vụ công tác kiểm tra, xác minh, làm rõ công tác điều hành, quản lý giáo viên, học sinh trong nhà trường.

Theo quan sát của VOA, nhiều người bày tỏ trên mạng xã hội rằng họ “vô cùng thất vọng”, “buồn bã” và cả “phẫn nộ” về vụ việc, tiếp sau nhiều vụ khác đã xảy ra ở các trường học. Những vụ này kết hợp lại với nhau cho thấy nền giáo dục và đạo đức Việt Nam xuống cấp nghiêm trọng, họ nhận xét.

Nhiều lời bình luận trên mạng xã hội quy trách nhiệm trước hết là cho ngành giáo dục và sau đó là các bậc cha mẹ. Họ cảnh báo rằng một khi học sinh dám đánh thầy cô thì các em sẽ chẳng chừa ai ra nữa và đó là một mối nguy lớn. Họ kêu gọi phải có một cuộc kiểm điểm và cải tổ sâu sắc ngành giáo dục.

VOA cố gắng liên lạc với Bộ Giáo dục và Đào tạo Việt Nam để tìm hiểu quan điểm của họ nhưng không có hồi đáp.

Trò chơi ném dế

Capture à partir de : [baotiengdan](#)

Chu Mộng Long

6-12-2023

Báo Tuổi Trẻ tường thuật có đầu có đuôi vụ cô giáo và học sinh chơi “trò chơi ném dế” ở Tuyên Quang. Đầu đuôi là cô giáo có “khúc mắc” với học sinh, học sinh “phản ứng” và sau đó diễn ra “trò chơi ném dế”.

Tuy nhiên, báo không cho biết rõ là “khúc mắc” như thế nào. Chỉ nói cô giáo “nhắc nhở” một số học sinh ở ngoài chưa vào lớp và “không đồng ý” khi học sinh xin ra ngoài. Chỉ có thế mà kết quả là xung đột diễn ra. Khi cô giáo đã sang dạy lớp khác mà học sinh vẫn kéo nhau sang tấn công cô giáo: Nhốt cô giáo lại, chửi bới, ném rác, ném dế vào đầu cô giáo.

Nếu viết một vở kịch dựa trên tường thuật của báo như vậy thì ắt bạn đọc sẽ bảo: Đó là kịch phi lý hoặc là hư cấu một cách khiên cưỡng. Bởi vì nếu cô giáo chỉ nhắc nhở, không cho học sinh ra vào tùy tiện trong giờ học mà dẫn đến học sinh tấn công cô giáo là chuyện không thể xảy ra. Nếu chỉ vì thế mà bị tấn công thì nhà giáo nào chẳng một lần bị ăn đòn?

Nhiều nhà báo, nhà văn, nhà giáo tay nhanh hơn não, chửi học sinh “mất dạy”! Ừ thì xem clip, thấy rõ đám học sinh này mất dạy thật. Nhưng chửi như vậy thì các loại nhà có động não khi truy ngược, rằng ai dạy nó? Chúng ta có trách nhiệm dạy trẻ em và chửi trẻ em “mất dạy” chẳng phải là tự chửi mình sao?

Nhiều người chửi cha mẹ những em bé ấy không biết dạy con. Có một bạn viết rất hay rằng, nếu cha mẹ những đứa trẻ này là quan chức thì chửi cũng thỏa đáng. Nhưng đa phần cha mẹ những đứa trẻ này là con dân đen. Tôi tin điều đó là đúng. Nhìn chiếc dế tổ ong của chúng đủ biết chúng thuộc thành phần nào. Dân đen thì gánh trên vai miếng cơm manh áo, gánh học phí và các loại phí như con nợ, gánh giá sách giáo khoa, các loại học liệu và đóng các loại quỹ đến oằn lưng, đầu tắt mặt tối, thời gian đâu mà dạy con?

Vậy thì sự “mất dạy” của chúng phải là do thầy cô giáo, do cán bộ Đoàn, Đội, do các quan phụ mẫu chứ không lẽ trời sinh ra thế? Tắm gương các thầy cô, các cán bộ Đoàn, Đội, các quan phụ mẫu thế nào mà trẻ em hư hỏng gần như đồng loạt vậy?

Tầm gương thế nào thì trẻ em thời đại Internet biết cả. Thầy cô, đứng đầu là giáo sư, tiến sĩ đại học cho đến thầy cô giáo phổ thông thì như đưa buôn gian bán lận, từ buôn sách, viết thuê bài báo đến luận án, buôn bán bằng cấp và ăn phong bì, quà cáp. Cán bộ Đoàn, Đội thì tổ chức những hoạt động cổ vũ ăn chơi bừa bãi, phản văn hóa. Quan phụ mẫu thì nhận cả vali tiền, ăn không chừa thứ gì. Chưa nói nhà chùa thì nổi lên hoạt động đồng bóng, không thờ Phật mà chỉ biết cúng vong. Cả một hệ thống ma quỷ, cô hồn như vậy bủa vây trẻ em, chúng soi vào đâu để làm người?

Đây không phải là một vài học sinh cá biệt mà loạn cả lớp học. Câu “Thượng bất chính, hạ tắc loạn” của cụ Khổng, hay câu “Phần nhiều do giáo dục mà nên” của cụ Hồ, chẳng lẽ sai?

20.11 vừa rồi, các bản văn từ trên xuống dưới đều ngợi ca truyền thống “Tôn sư trọng đạo” kia mà? Trong trường hợp này sao không nói câu cửa miệng rằng “Mình phải như thế nào mới được đối xử như vậy chứ?”

Tôi gạt nước mắt để tỉnh táo xem cả ba phần của clip, gồm ba scene. Scene 1: Cô giáo dọn giáo cụ, học sinh bỏ giấy đồ giấy vàng như đồ hàng mã vào cặp cô giáo. Cô giáo vút bỏ ra ngoài và đi ra khỏi lớp, rồi một học sinh ngã lăn quay. Học sinh đóng cửa không cho cô ra ngoài và khiêu khích, mạ lỵ cô, hô hoán lên cô giáo đánh học sinh. Cô giáo im lặng, chịu đựng và lấy điện thoại quay lại cảnh học sinh mạ lỵ mình.

Scene 2: Tiếp tục màn học sinh khiêu khích, mạ lỵ cô giáo và một học sinh ném dép vào đầu cô giáo. Cô giáo hỏi đứa nào ném dép vào đầu cô. Thế là đấu khẩu diễn ra. Cô nói một, học sinh nói mười, vì học sinh rất đông.

Scene 3: Học sinh ném dép vào cô, và cô chạy quanh phòng ném dép lại học sinh. Và cô cũng ngã lăn quay như học trò!

Trên bề mặt hình ảnh ba scene của clip độc nhất vô nhị này, chỉ có thể bào chữa cho trơn mép. Rằng đó không phải cái chợ cá mà là cô và trò đang hoạt động trải nghiệm bằng trò chơi ném dép. Trong trò chơi này, cô và trò đóng vai bình đẳng: Trò ném dép thì cô cũng ném dép, cô quay clip thì trò cũng quay clip, trò lăn quay thì cô cũng lăn quay. Rất vui vẻ để thực hành khẩu hiệu: “Trường học thân thiện”, “Học sinh tích cực”.

Trong 5 phẩm chất, 10 năng lực “cốt lõi” mà ông Thuyết và cộng sự chủ trương không có phẩm chất nào “kính thầy, yêu bạn”. Bắt trẻ em phải đạt những phẩm chất và năng lực như ông thánh, khi chúng không thể thành thánh thì ắt chúng thành ma quỷ. Coi như chơi trò ma quỷ nhân hội Halloween để dọa nhau, hay coi như đó là một tiết học trải nghiệm chơi trò đánh giặc giả để thể hiện phẩm chất yêu nước cũng được. Giáo dục như vậy là thành công rực rỡ, chưa bao giờ được như bây giờ!

[Thảm trạng giáo dục](#)

Capture à partir de :[baotienngdan](#)

[Lâm Bình Duy Nhiên](#)

6-12-2023

Học sinh xúm lại đánh cô giáo. [Cô giáo cũng dùng giày dép rượt đuổi và đánh học trò...](#) Dường như học trò tiểu học hay trung học cơ sở thôi!

Thật ngao ngán và xấu hổ! Liệu đó có phải là một trường hợp lẻ loi hay chỉ là bề nổi của tảng băng ngầm cho cái gọi là nền giáo dục Việt Nam ngày nay?

Giáo dục là nền tảng của một xã hội nhân bản và tiến bộ. Phát triển một nền giáo dục khoa học dựa trên tinh thần tôn trọng đạo là điều cần thiết và cấp bách để đào tạo những công dân có đạo đức và trách nhiệm với cộng đồng. Tiếc thay, Việt Nam chỉ biết chạy đua theo thành

tích, giải thưởng Olympic này nọ, học sinh chuyên cấp quận, cấp thành, cấp quốc gia như những cỗ máy, con vẹt nhưng lại quên đi cái nền móng của nền giáo dục!

Học sinh thì bị ép học, học nữa, học mãi theo gương của lãnh tụ mà suy cho cùng cũng chẳng hấp thụ được bao nhiêu kiến thức quan trọng.

Thành tích bắt buộc nên học trò lại cứ phải học thêm. Sáng đi học, chiều tối lại cặm cụi đi học thêm, học luyện thi, để có điểm tốt, để trúng tủ đề thi, để được thầy cô giáo nâng đỡ...

Thầy cô thì quên đi trọng trách cao cả của nghề dạy học. Cũng phải bươn chải kiếm sống bằng cách dạy thêm. Suy cho cùng đồng tiền đã chi phối toàn xã hội. Ai cũng nghĩ đến tiền. Học trò, phụ huynh, thầy cô giáo và cả hệ thống giáo dục: phải có tiền để vào trường tốt. Phải có tiền để con học thêm. Phải có tiền từ dạy thêm để nuôi sống gia đình!

Bất chợt người viết nhớ lại cái thời học trò trong nước. Cũng chỉ vì muốn trở thành bác sĩ (MK, cũng phải là bác sĩ), mà cha mẹ chạy đôn, chạy đáo kiếm tiền cho con đi học luyện thi!

Mà phải học từ lớp 10 lận! Sáng đi học ở trường. Trưa đạp xe về nhà ăn cơm, xong lại đạp xe, “chạy xô” đi học luyện thi, hết Toán, Hoá rồi Sinh, đến gần 21 giờ mới về nhà.

Ngày nào cũng thế. Trong suốt 2 năm...

Cha mẹ đóng tiền học luyện thi. Nhớ học môn Sinh vật. Cô giáo là giảng viên đại học Y. Cha đưa một chiếc nhẫn, cả chỉ vàng (?) cho cô giáo, vì không có tiền mặt. Hình ảnh ấy là một cơn ác mộng đeo đuổi người viết đến tận bây giờ!

Nhiều ông thầy, bà cô coi như làm giàu nhờ dạy luyện thi. Thậm chí in tờ rơi quảng cáo có học sinh đậu thủ khoa trường A hay B. Mà họ giàu thật. Cứ mùa luyện thi là hốt bạc...

Tất cả những kỷ niệm ấy tưởng chừng chỉ tồn tại trong thời bao cấp, đói khổ hay mới mở cửa. Ai ngờ đã vào thế kỷ 21 rồi nhưng nền giáo dục tại quê nhà vẫn không đổi thay.

Thậm chí đạo đức bị suy đồi trầm trọng. Từ trò đến thầy cô, không còn sự tôn trọng lẫn nhau. Cái gì cũng phải hơn thua nhau và bạo lực là

giải pháp duy nhất để giải quyết mọi mâu thuẫn: giữa học trò, giữa thầy trò, giữa ban giám hiệu với thầy cô giáo...

Bạo lực xuất hiện khắp nơi, kể cả trong sách giáo khoa, để gieo rắc sự hận thù trong tâm trí của học sinh các cấp.

Bạo lực chính là giải pháp tối ưu trong toàn xã hội!

Biết bao giờ người cộng sản mới thức tỉnh để hiểu rằng phải có một nền giáo dục nhân bản và khoa học thì đất nước mới phát triển.

Có giáo dục vững mạnh thì kinh tế, khoa học kỹ thuật cũng phát triển vì có nhân tố con người tiến bộ để tác động vào guồng máy xã hội.

Dường như người cộng sản chỉ tập trung vào sự cai trị chính trị. Họ vứt bỏ giáo dục vì họ ngại yếu tố con người tiến bộ, có trách nhiệm và được đào tạo bài bản. Những nhân tố ấy là mối đe dọa cho sự tồn tại của chế độ. Chẳng thà đào tạo một tầng lớp chỉ biết đua đòi, tham lam, vô trách nhiệm trong một nền giáo dục lạc hậu và bạo lực còn hơn những tiếng nói phản biện và can đảm.

Thầy trò đánh nhau. Công dân vác dao, mã tấu đâm nhau vì những bất đồng trong xã hội. Cứ mâu thuẫn là lấy bạo lực để giải quyết. Đó là thảm trạng của một nền giáo dục độc tài, lấy bạo quyền và đồng tiền làm kim chỉ nam.

Một sự tụt hậu được báo trước từ gần nửa thế kỷ qua nhưng không hề được quan tâm bởi bộ máy cầm quyền!

Chẳng phải Nelson Mandela đã từng nói: “Giáo dục là vũ khí mạnh nhất để chúng ta có thể thay đổi thế giới”.

Chính cái vũ khí ấy khiến mọi chế độ độc tài phải sợ hãi và không muốn phát triển nền giáo dục.

Đáng buồn, Việt Nam cũng không là một ngoại lệ!

[Phụ huynh, học sinh tấn công thầy cô giáo: Vì đâu nên nỗi?](#)

Capture à partir de : [baotienngdan](#)

[Chu Mộng Long](#)

8-12-2023

Khi thầy không ra thầy, thì thầy không bị đánh cũng bị khinh bỉ. Đó là chân lí không thể chối cãi!

Tôi tởm cái thứ lập luận: “Thầy có như thế nào thì trò cũng phải tôn trọng”. Đó là lí luận hoặc cảm tính hoặc lưu manh, lợi dụng một chiều tinh thần “tôn sư trọng đạo” hay “nghề cao quý nhất” bắt con trẻ và thiên hạ phải quỳ dưới chân kẻ mang danh thầy.

Nói “Thầy có như thế nào thì trò cũng phải tôn trọng” là tư tưởng của bạo chúa gieo rắc niềm tin cho những bộ óc nô lệ. Giống như nói vua có là hôn quân thì bề tôi cũng phải trung, thiên tử có bạo tàn như Kiệt, Trụ, thì chư hầu cũng phải kính thờ.

Nhiều người chửi nhà sư Thích Chân Quang, khi ông khày này giảng đạo lí, rằng Trung Quốc là anh, thậm chí là tổ tiên của người Việt, việc Lý Thường Kiệt kéo quân đi đánh Trung Quốc là “hỗn”. Có nghĩa là Thiên triều có sai thì chư hầu cũng không được phản kháng. Tôi theo dõi thấy những người đó chửi thầy nhưng chính họ lại mắc vào cái bẫy của thứ hủ Nho ngu xuẩn này.

Trí thức, nhà giáo cho đến bây giờ vẫn như cục c*t. Mao khinh bỉ là phải!

Mời các bạn đọc bài của nhà giáo Đỗ Việt Khoa để hiểu chuyện trò tấn công thầy là do đâu? Tôi tin phản ánh của thầy Khoa chân thực, vì nếu sai một chi tiết, thầy Khoa mắc vạ ngay!

Cá nhân tôi, sau khi đọc bài của thầy Khoa, từ buồn thành vui hẳn. Cùng tắc biến, biến tắc thông! Nhiều kẻ gọi là “thầy” lâu nay biến giáo dục thành vũng lầy, không ai trừng phạt nên đã thành những bạo chúa học đường. Đồn ép con người ta đến mức nào đó, ắt phải bị phản kháng và nhận lấy sự trừng phạt, cho dù đó là sự bạo loạn của những đứa học trò thơ dại. Coi như chúng đang “thế thiên hành đạo” vậy!

Sáng nay có một số sinh viên nói với tôi: Chúng em sợ quá và hết muốn làm thầy. Tôi nói: Các bạn yên tâm. Làm thầy tốt, dùng trái tim nhân ái của mình dành cho trò, chẳng có trò nào tấn công các bạn cả. Chỉ cần nhớ câu trong Bình Ngô đại cáo, không chỉ mối quan hệ địch/ta mà trong mọi quan hệ, trong đó có cả quan hệ thầy/ trò: “Nhân nghĩa chi cử, yếu tại an dân. Điều phạt chi sự, mạc tiên khử bạo”. Xem trò như giặc, ắt bị “giặc” tấn công, hiểu chưa?

Tốt nhất, các bạn sinh viên của tôi đừng bắt chước các loại thầy rởm. Ngày 20.11, nhận hoa, quà, phong bì của phụ huynh, học sinh thì vênh vênh tự đắc: “Mình như thế nào mới được đối xử như vậy”. Đến khi bị

phụ huynh, học sinh cho no đòn thì không dám dùng lại cái câu ấy để phản tỉnh!

Đỗ Việt Khoa: Chuyện ở địa phương của tôi

6-12-2023

Chuyện giáo viên đánh học sinh và học sinh đánh giáo viên, đánh bảo vệ, đánh hiệu trưởng... ở địa phương tôi.

1) Trường THPT Nguyễn Trãi xảy ra ít nhất ba vụ đánh giáo viên.

– Giáo viên Thai dạy hóa có vấn đề về tâm thần, nóng nảy mất kiểm soát ngôn từ, đánh học sinh, cuối cùng thì bị học sinh đánh lại vài lần.

– Giáo viên Hương mắt rất kém, dạy toán. Cứ học sinh này mất trật tự thì đánh nhầm sang học sinh khác. Lớp trưởng can thì đánh luôn lớp trưởng. Kết quả bị các nam sinh lao vào đánh, khiêng lên văn phòng bàn giao cho hiệu trưởng và dọa: Nhà trường mà để giáo viên này lên lớp là chúng em đánh tiếp. Chán chường, giáo viên này xin chuyển về trường THPT Va.T.

– Giáo viên Hoa dạy lý. Vừa mới bị học sinh đánh vài bận vì nóng nảy, chửi bới nói năng vung vít, đánh học sinh.

2) Trường THPT Va.T.

– Thầy Ha. dạy toán. Giờ kiểm tra học kỳ, thầy móc túi một học sinh lôi ra cái điện thoại rồi bảo mang vật cấm vào phòng. Vài tháng sau học sinh ra trường, thầy không trả. Học sinh xin lại nhiều lần không được đã vác dao đuổi thầy chạy quanh sân trường la hét như sắp chết.

– Một học sinh bị bảo vệ chặn cổng nhục mạ, học sinh này mang dao đuổi chém, may mà bảo vệ này chạy được.

– Hiệu trưởng L.X.T. được cặp vợ chồng L-K mời về nhà ăn tất niên. Bất ngờ hai học sinh cũ là hàng xóm cạnh nhà phát hiện ra, gọi nhau đến đánh hội đồng, khiến ông hiệu trưởng phải bỏ chạy mất dép.

Nguyên nhân: Vài tháng trước hai học sinh này trèo tường bỏ về ở tiết cuối khi mà toàn bộ giáo viên không ai lên lớp vì được huy động đi lên nhà hát Thành phố để cổ vũ đội văn nghệ của trường tham gia cuộc thi “Tiếng hát thầy và trò trường THPT thành phố Hà Nội lần thứ 2”. Vừa trèo trường buổi trưa, đầu giờ chiều hai học sinh này đã có quyết định đình chỉ học một năm. Cha con nhà ấy đến tìm gặp hiệu trưởng

nhiều lần không được đã chửi bới đứng gác cổng chờ hiệu trưởng đến để đánh, khiến hiệu trưởng không dám đến trường cả tháng trời. Hiệu trưởng phải nhờ công an xã mà cũng không đuổi được cha con nhà kia đi.

Cũng hiệu trưởng này bị cụ già 80 đến tìm gặp chửi bới vì đuổi học cháu của cụ rất tùy tiện. Mỗi năm hiệu trưởng đuổi học vài chục đến hơn trăm học sinh. Quyết định đuổi học in sẵn, phát cho các giáo viên thân cận, chỉ việc điền tên học sinh nào vi phạm vào là xong.

– Giáo viên Tha. dạy thể dục. Buổi khai giảng, trời quá nóng. Nam sinh Tùng ra vòi nước sạch, vục nước lên đầu xả nhiệt. Giáo viên Tha. túm cổ lôi đánh nam sinh này. Nam sinh này hét to thì bị lôi vào phòng kín. Tha. cùng bảo vệ tên Đ. đã đánh hội đồng nam sinh này. Giáo viên B chạy đến đập cửa cứu học sinh này ra thì học sinh đã bị đánh thâm tím. Mẹ của nam sinh này là giáo viên cùng trường phản ánh với hiệu trưởng L.X.T thì hiệu trưởng này bảo: Tôi kết thầy Tha. làm đệ tử xem đứa nào làm gì được. Từ đó mẹ của nam sinh bị xếp không hoàn thành nhiệm vụ vài năm liên tiếp.

– Giáo viên Hương mắt kém ở trên chuyển về sau vụ bị học sinh đánh hội đồng. Tính nóng nảy vẫn không bỏ được. Học sinh lớp 12C chỉ quay xuống hỏi bạn bên dưới về bài toán thì bị thầy túm tóc đánh luôn, đập đầu học sinh này vào tường gây chảy máu. Vào tiết dạy bị 5 giáo viên khác dự giờ, giáo viên này đã gọi hai học sinh lên bảng làm bài tập 1 và 2 toán 10, cộng, trừ véc tơ. Học sinh làm đúng cả, giáo viên này gạch chéo bảo sai, rồi chữa lại... dở chừng thì hết giờ. Cháy giáo án.

Còn một số vụ khác. Nói chung, lực lượng giáo viên rất đông đảo, có người này người kia. Một số dạy lăm sinh tâm thần, điên điên dở dở mắt kiểm soát bản thân. Một số thì có bản tính không thân thiện, coi học sinh như giặc. Số khác thì ngộ độc quyền lực, coi mình trên cả luật pháp, coi trời bằng vung, xử phạt học sinh tùy tiện không theo văn bản quy định nào. Và hậu quả nhãn tiền là bị học sinh, phụ huynh đánh. Bên cạnh đó cũng có nhiều giáo viên giữ được chuẩn mực nhất định.

[‘Mưa’ dèp và loạn từ đâu mà ra?](#)

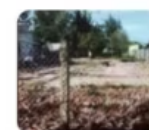
08/12/2023

Thiên Hạ Luận

Get a l
Volvo X

Rao vặt

tuoiere.vn ()

Screenshot from Tuoiere.vn

Nguyễn Hồng Lam xem sự kiện “đám oắt con” là học sinh bạo hành tập thể, mắng chửi, ném dép vào cô giáo của chúng là sự sụp đổ mục tiêu giáo dục con người.

Trần Văn

Chính quyền huyện Sơn Dương, tỉnh Tuyên Quang vừa tạm đình chỉ chức vụ và công tác của ông Nguyễn Duy Sáng, Hiệu trưởng trường Trung học cơ sở (THCS) Văn Phú trong vòng 15 ngày để làm rõ trách nhiệm quản lý giáo viên, học sinh (1). Đó là tin mới nhất liên quan đến scandal khiến mọi người vừa sửng sờ, vừa ngao ngán...

Tuần này, nhiều người sử dụng mạng xã hội chuyển cho nhau một số video clip ghi lại chuyện xảy ra tại phòng học của lớp 7C, THCS Văn Phú hôm 29/11/2023: Hết giờ, học sinh lấy rác bỏ vào túi xách của cô giáo. Cô giáo lẳng lặng lấy rác vứt lại và rời khỏi phòng học nhưng bị học sinh khóa cửa, không cho ra khỏi phòng. Thế rồi học sinh gỡ dép ném vào cô giáo, dồn cô giáo vào góc phòng học và thi nhau mạt sát cô giáo của mình. Có học sinh còn sấn vào sát người cô giáo rồi tự ngã ra đất. Có lúc cô giáo im lặng chịu đựng học sinh chế giễu, lạng mạt mình. Có lúc cô – trò đầu khẩu và không chỉ đầu khẩu mà còn ném dép vào nhau, dùng dép rượt nhau. Số học sinh xúm vào chửi bới cô

giáo của mình không phải một, hai mà vượt quá hàng chục... rồi một chiếc dép trúng vào đầu cô giáo, cô ngã sõng soài (2)...

***

Nguyễn Hồng Lam xem sự kiện “đám oắt con” là học sinh bạo hành tập thể, mắng chửi, ném dép vào cô giáo của chúng là sự sụp đổ mục tiêu giáo dục con người (3). Le Hong Dao xem đó là bằng chứng về sự xuống cấp của đạo đức xã hội, trong đó có lỗi của người lớn: *Chúng ta không dạy trẻ cần tránh làm gì, tránh những hành vi nhỏ vô đạo đức vẫn gặp hàng ngày (4)*. Lê Thanh Phong tâm tình: *Xem các clip ai cũng cảm thấy bị tổn thương ghê gớm. Học hành, chữ nghĩa để làm gì khi văn hóa, đạo đức, sự lễ độ không tồn tại trong trường học? Khi học sinh có thái độ côn đồ ngay trong lớp học với cô giáo của mình thì đó là một sự thất bại về giáo dục. Mất đi chữ “lễ”, phụ huynh vào trường bắt cô giáo quỳ, phụ huynh đến nhà đánh thầy, học sinh tấn công cô giáo, lên xe buýt, người trẻ không nhường chỗ ngồi cho người lớn tuổi, đó là hậu quả của giáo dục thiếu “lễ” (5)*.

Từ scandal bao vây, lăng mạ, ném dép vào thầy, tâm trạng chung của nhiều người giống như Hà Phan: *Chẳng biết nói gì hơn ngoài hai từ ngán ngẩm! Trò không ra trò, cô cũng chẳng ra cô và chúng ta rồi có còn là chúng mình (6)*? Lâm Bình Duy Nhiên thì cho rằng: *Khi tiền chi phối toàn bộ xã hội, thầy cô quên đi trọng trách cao cả của nghề dạy học. Từ trò đến thầy cô không còn sự tôn trọng lẫn nhau. trong giáo dục, bạo lực xuất hiện khắp nơi, kể cả trong sách giáo khoa để gieo rắc sự hận thù trong tâm trí của học sinh các cấp, bạo lực là giải pháp duy nhất để giải quyết mọi mâu thuẫn giữa học trò, giữa thầy trò, giữa ban giám hiệu với thầy cô giáo. Biết bao giờ người cộng sản mới thức tỉnh để hiểu rằng phải có một nền giáo dục nhân bản và khoa học thì đất nước mới phát triển. Dường như người cộng sản chỉ tập trung vào sự cai trị chính trị. Họ vứt bỏ giáo dục vì họ ngại yếu tố con người tiến bộ, có trách nhiệm và được đào tạo bài bản. Những nhân tố ấy là mối đe dọa cho sự tồn tại của chế độ. Chẳng thà đào tạo một tầng lớp chỉ biết đua đòi, tham lam, vô trách nhiệm trong một nền giáo dục lạc hậu và bạo lực còn hơn những tiếng nói phản biện và can đảm. Thầy trò đánh nhau. Công dân vác dao, mã tấu đâm nhau vì những bất đồng trong xã hội. Cứ mâu thuẫn là lấy bạo lực để giải quyết. Đó là thảm trạng của một nền giáo dục độc tài, lấy bạo quyền và đồng tiền làm kim chỉ nam. Một sự tụt hậu được báo trước từ gần nửa thế kỷ qua nhưng không hề được quan tâm bởi bộ máy cầm quyền (7)!*

Dương Quốc Chính lý giải, hiện trạng là hậu quả của các nền tảng đạo đức, trong đó có tôn giáo bị lật đổ để cào bằng cả về đạo đức, phủ nhận tôn ti: *Chủ nghĩa tư bản không bị mục ruỗng nền tảng đạo đức vì duy trì tôn giáo, tôn ti xã hội và quan trọng nhất là pháp luật nghiêm minh, độc lập. Còn Việt Nam và Trung Quốc thì có đủ tật xấu của cộng sản và tư bản nhưng luật lại không thể nghiêm vì có nhiều kẻ được ngồi trên luật. Tổng quan về đạo đức xã hội đang là như vậy nên đừng vội chỉ trách thầy cô giáo. Họ chỉ là những tế bào của xã hội mà thôi. Tổng thể xuống cấp thì các tế bào cũng sinh bệnh cả (8).*

Còn Chu Mộng Long tuy thừa nhận: *Xem clip, thấy rõ đám học sinh này mất dạy thật - nhưng vặn lại: Chửi như vậy thì các loại nhà có động não khi truy ngược, rằng ai dạy nó? Chúng ta có trách nhiệm dạy trẻ em và chửi trẻ em 'mất dạy' chẳng phải là tự chửi mình sao? Nhiều người chửi cha mẹ những em bé ấy không biết dạy con. Có một bạn viết rất hay rằng, nếu cha mẹ những đứa trẻ này là quan chức thì chửi cũng thỏa đáng nhưng tôi tin đa phần cha mẹ những đứa trẻ này là dân đen, nhìn chiếc dép tổ ong của chúng đủ biết chúng thuộc thành phần nào. Dân đen thì gánh trên vai miếng cơm manh áo, gánh học phí và các loại phí như con nợ, gánh giá sách giáo khoa, các loại học liệu và đóng các loại quỹ đến oằn lưng, đầu tắt mặt tối, thời gian đâu mà dạy con? Vậy thì sự "mất dạy" của chúng phải là do thầy cô giáo, do cán bộ đoàn, đội, do các quan phụ mẫu chứ không lẽ trời sinh ra thế? Tắm gương các thầy cô, các cán bộ đoàn, đội, các quan phụ mẫu thế nào mà trẻ em hư hỏng gần như đồng loạt vậy? Tắm gương thế nào thì trẻ em thời đại Internet biết cả. Thầy cô, đứng đầu là giáo sư, tiến sĩ đại học cho đến thầy cô giáo phổ thông thì như đứa buôn gian bán lận, từ buôn sách, viết thuê bài báo đến luận án, buôn bán bằng cấp và ăn phong bì, quà cáp. Cán bộ đoàn, đội thì tổ chức những hoạt động cổ vũ ăn chơi bừa bãi, phản văn hóa. Quan phụ mẫu thì nhận cả vali tiền, ăn không chưa thứ gì. Chưa nói nhà chùa thì nổi lên hoạt động đồng bóng, không thờ Phật mà chỉ biết cúng vong. Cả một hệ thống ma quỷ, cô hồn như vậy bừa vậy trẻ em, chúng soi vào đâu để làm người? Đây không phải là một vài học sinh cá biệt mà loạn cả lớp học. Câu "Thượng bất chính, hạ tắc loạn" của cụ Khổng, hay câu "Phần nhiều do giáo dục mà nên" của cụ Hồ, chẳng lẽ sai? Dịp 20 tháng 11 vừa rồi, các văn bản từ trên xuống dưới đều ngợi ca truyền thống "Tôn sư trọng đạo" kia mà? Trong trường hợp này sao không nói*

câu cửa miệng rằng “Mình phải như thế nào mới được như vậy chứ?”
(9).

Chú thích

(1)

<https://www.facebook.com/VOV2CUOCSONGMUONMAU/posts/pfbid0uLsYNQmpwe6PNZJdcA8xEAqSmKw3nu7PT6LjCSvcMpkJeRfJTefgS5b8CVnk271eI>

(2)

<https://tuoitre.vn/vu-co-giao-bi-hoc-sinh-nhot-xuc-pham-ubnd-huyen-noi-do-khuc-mac-trong-gio-hoc-2023120516513769.htm>

(3)

https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=pfbid02uCa5onWnxKVKUjSbW8w93ANBdH1xSCvqb7zbenwansj8onTghij5ycmiwJ1mWuhZI&id=61551258330297

(4) <https://www.facebook.com/groups/302393668063031/posts/884812723154453/>

(5)

<https://www.facebook.com/letiensinh1965/posts/pfbid0uXgdGUVWrN81Pv6AnSSxHLJCAakL7odanG9cjc6GbKrR2PPtfQ3WF1ee8modM6JkI>

(6)

<https://www.facebook.com/phan.ha.2023/posts/pfbid02N7jLU9MFRoy5yLnFoMAALxBR89ga64oW2Cjbutz6zhDtmjVTgYP7MxwFHq8PCwiji>

(7)

<https://www.facebook.com/duynhienlambinh/posts/pfbid02Lr86TYf9i3AurYY1isCw8Em98Vm7FkeQ5PmnHnFE7wbP7npaJ8AH7AWy8kzUyqUI>

(8)

<https://www.facebook.com/chinh.duong.quoc.kts/posts/pfbid02JYZMrSygULrY3yr96EgorHpp1jLfMq2eqo3Z49wUm4v75Er8zm1Td1ytWSRDibxol>

(9)

<https://www.facebook.com/Chumonglong/posts/pfbid036V4rxNe8g26MpSn7mhL5VgnRE9maB3LzDdexLhbSHLk2ArwEMs29oU3kEwpfdGHLI>

Lỗi của... tất cả!

baotienqdan.com

Đoàn Bảo Châu

8-12-2023

“Tất cả” ở đây tôi muốn tới nhiều nguyên nhân cùng hợp lại để tạo nên một sự việc đau lòng, khiến cộng đồng mạng dậy sóng buồn, phẫn nộ, lo lắng...

Có bạn trách tôi bên bên này, lên án bên kia, hay viết không rõ ràng. Xin thưa rằng những gì mà chúng ta biết được rồi viết lên, chỉ phản ánh một phần của thực tế. Một sự việc phức tạp thì một bài viết không thể đưa ra một kết luận nào rõ ràng. Đây chính là lý do mà phải có những

phiên toà diễn ra nhiều ngày, bên nguyên, bên bị cãi nhau kịch liệt, có quan toà, bồi thẩm đoàn cùng đưa ra bản án.

Ở đây, chúng ta chỉ có thể tiếp cận được thực tế chứ không bao giờ nắm trọn được thực tế. Một sự việc phức tạp khiến chúng ta phải mất nhiều thời gian, đau đầu viết, đau đầu đọc, đau đầu phán đoán. Chúng ta không tránh khỏi phiến diện và hồ đồ và đến ngay cả người trong cuộc cũng chưa chắc đã hiểu hết được câu chuyện.

Mỗi người sẽ có một góc nhìn riêng, kết luận và phán xét riêng.

Nếu cô giáo là một người có bản lĩnh và cương quyết thì khi hiệu trưởng nhiều lần từ chối giúp đỡ, cô sẽ phản ánh lên phòng giáo dục, đưa câu chuyện lên mạng xã hội hay kêu gọi báo chí giúp đỡ.

Nếu cô giáo có bản lĩnh thì đã không để sự việc đi quá xa, khiến lũ học trò biến thành một lũ quỷ mất dạy.

Rồi hoàn cảnh của những đứa trẻ, sự quan tâm của bố mẹ chúng, giáo dục gia đình, phim ảnh, internet, lỗi của cả hệ thống... vô cùng nhiều tham số, nên không thể chỉ vào một đối tượng để kết luận lỗi từ đâu.

Theo nhà báo Đào Tuấn: *“Học sinh quây vào bàn giáo viên, đội mũ, khoác áo lên đầu, phe phẩy trước mặt cô giáo. Có bạn cầm thước kẻ, chống xuống dưới đất dọa nạt. Có bạn chửi. Có bạn còn chọc gậy vào bộ phận sinh dục của cô. Khi hết giờ thì các em đóng cửa và dồn cô giáo vào góc lớp – Lời kể của cô giáo H.*

Nhét rác vào cặp; ném tạ vào đầu, vai; quây đấm tập thể... thậm chí cô H còn bị đuổi, chửi, đấm ngay giữa sân trường... Một cách thường xuyên.

Tại sao tình trạng mà tôi phải gọi thẳng là “khủng bố” này diễn ra liên tục mà không được ngăn chặn?

Theo cô H: Ngày nào bị nhốt, cô cũng đều báo cáo với hiệu trưởng. Tuy nhiên hiệu trưởng không những không xử lý mà còn đe dọa: “Không dạy học được thì nghỉ đi đừng báo cáo tôi, nếu còn báo cáo tôi sẽ xử lý cô”.

Hết trích.

Mỗi đứa trẻ đều ẩn chứa trong nó một thiên thần hay ác quỷ. Những đứa trẻ sẽ bị đám đông bạn bè tác động và tính thiên thần hay ác quỷ của nó sẽ được kích hoạt.

Chính vì vậy mà trong trường hợp này, tôi coi hiệu trưởng là có lỗi nhiều nhất. Bởi hiệu trưởng đã buông mặc, không giúp đỡ cô giáo, đã để một phụ nữ kém bản lĩnh phải đương đầu với một đám đông trẻ em hư hỏng, để sự việc leo thang lên cấp độ có thể nói là ghê tởm.

Hiệu trưởng trường này lên được chức là do năng lực hay do chạy vạy? Một nhà giáo thực thụ sẽ nhìn thấy đây là một nguy cơ tiềm ẩn sinh chuyện lớn và sẽ có biện pháp dập tắt ngay từ đầu.

Tôi nghĩ sự việc này rất nên được quan tâm sâu sát và quyết liệt của công luận. Sau hai tuần tạm đình chỉ công tác, vị hiệu trưởng này rất cần được xem xét nghiêm túc xem có xứng đáng bị cách chức hẳn hay không.

Tôi tin rằng với nạn buôn quan bán chức, tình trạng tương tự như thế này sẽ diễn ra nhiều trong ngành giáo dục. Đây chưa phải là đáy của bi kịch giáo dục. Chúng ta, những người dân có lương tri, biết lo lắng cho thế hệ tương lai không làm được gì nhiều nhưng các bạn hãy tin rằng mỗi một ý kiến, một cái like, share đúng chỗ, đúng lúc, cùng với một con tim và khối óc thực tâm lo lắng thì mọi việc sẽ tốt dần lên.

Mời xem lại ba clip liên quan đến vụ việc. Nguồn clip: Thấy trong FB Đoàn Bảo Châu.

Trách nhiệm của Bộ Giáo dục và Đào tạo để ở đâu?

baotienngan.com

Chu Mộng Long

11-12-2023

Xung đột giữa cô giáo và học trò, theo tôi, không còn là cá biệt ở Tuyên Quang. Theo báo chí và dư luận, đã từng diễn ra không ít ở nhiều nơi, phổ biến nhất là thầy bạo hành trò. Trò tấn công ngược lại thầy là hy hữu, coi như giọt nước tràn ly. [Quy trách nhiệm cho toàn xã hội](#), nếu không có ý đánh bài khuấy loãng trách nhiệm, thì có lẽ ông Thứ trưởng muốn nói đó là lỗi của cơ chế, của hệ thống.

Ảnh: Thứ trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo Hoàng Minh Sơn nói: Toàn xã hội phải có trách nhiệm vụ học sinh 'quậy' cô giáo. Nguồn: CAĐN

Ý này tôi hoan nghênh. Nhưng ông nên cụ thể hoá, rằng xã hội là một kiến tạo với cơ chế, hệ thống nhất định, chi phối lối sống của cả cộng đồng, kể cả tâm lý cá nhân. Tâm lý là hiện tượng xã hội và “con người là tổng hòa các mối quan hệ xã hội”. Ai kiến tạo nên xã hội mà chúng ta đang sống? Và ai kiến tạo nên nền giáo dục mà những rối loạn đã đến mức sinh bạo loạn như vậy?

Tôi cứ giá như Bộ Giáo dục và Đào tạo không chỉ có trách nhiệm tạo ra các dự án ngàn tỉ để tiêu tiền ngân sách và thu các loại phí từ phụ

huynh, học sinh, mà có trách nhiệm chấn chỉnh các tiêu cực trước thì giáo dục đã không đến mức rối loạn như một cơ thể bị mất kiểm soát của lý trí.

Tôi cứ giá như mỗi khi xảy ra tiêu cực trong ngành, Bộ Giáo dục và Đào tạo cùng lãnh đạo các cấp Sở, Phòng không vì thành tích mà cố tình bưng bít, che giấu đến mức cấm giáo viên và học sinh chia sẻ, bình luận thì giáo dục đã không thành cái ung nhọt đến ngày vỡ mủ với đủ loại giòi bọ phá hoại từ trong ra.

Tôi cứ giá như mỗi khi lộ các vụ bạo hành, dù là từ phía thầy hay trò, Bộ, Sở, Phòng không trấn áp, đe dọa các chia sẻ, bình luận mà chỉ đạo đến tất cả các trường, các bộ môn tổ chức sinh hoạt thảo luận công khai về những sự vụ ấy để răn đe và tìm ra giải pháp tích cực, thì ngành giáo dục đã không như kẻ mù, kẻ điếc làm càn.

Vừa rồi có học viên khoe với tôi rằng, “em có cách trừng phạt học sinh mà chúng khiếp sợ đến mức thấy thầy là cấm mặt xuống chứ đừng nói chuyện dám hõn một câu!” Tôi hỏi cách gì vậy? Thì ra là vẫn dùng bạo lực, đấm đá, nhét giẻ lau vào mồm, nhốt vào toilet... Tôi hỏi, anh không đọc báo, không kết nối với mạng xã hội để nghe dư luận phản ứng về những sự vụ tương tự sao? Anh ta ngơ ngác như bò đội nón.

Tôi hiểu vô số giáo viên bị mù, bị điếc như anh ta. Họ không biết gì cả ngoài việc hàng ngày lên mạng khoe đủ thứ, kể cả khoe quà và phong bì để tự tôn vinh mình. Họ làm càn như côn đồ vô học chứ không phải nhà giáo được đào tạo những kĩ năng sư phạm.

Tôi không đòi các cấp quản lí phải ra tay trừng phạt từng vụ nhỏ nhặt mà chỉ cần công khai, minh bạch; nhờ công khai, minh bạch với tương tác xã hội cũng đủ dẹp các loại tiêu cực, các thành phần cặn bã vào sọt rác!

Trách nhiệm thuộc về ai thì ông Thứ trưởng tự hiểu!

Bài liên quan: [Bộ GD-ĐT: Toàn xã hội phải có trách nhiệm vụ học sinh ‘quây’ cô giáo](#) (VNE).

[Sản phẩm của một nền giáo dục thất bại](#)

baotienngdan.com

Nguyễn Đắc Kiên

9-12-2023

Sáng nay, 9/12, mở đầu tọa đàm ra mắt sách “Vì một Việt Nam dân giàu nước mạnh”, GS Trần Văn Thọ (GS Kinh tế, ĐH Waseda, Nhật Bản) có nói một ý rằng, chúng ta có thể chậm làm một cây cầu, một con đường 10 năm, 20 năm, thì cơ hội vẫn còn đó, sau này chúng ta vẫn có thể xây cầu, làm đường ở chỗ đó, nhưng nếu để hỏng giáo dục thì cái hại sẽ đến ngay tức thì, sẽ mất ngay cả một thế hệ theo cách không thể cứu vãn nổi.

Sau đó, khi trả lời câu hỏi của một cử tọa về việc Việt Nam phải làm gì trong 5-10 năm nữa để thoát “bẫy trung bình”, GS Trần Văn Thọ lại một lần nữa nhắc đến giáo dục. Ông cho rằng có ba thứ: Thứ nhất, một bộ máy công quyền chuyên nghiệp; Thứ hai, một lực lượng doanh nghiệp mạnh; và thứ ba, một nền giáo dục tốt.

Không phải tự nhiên, một giáo sư về kinh tế, trong một tọa đàm ra mắt một cuốn sách lấy kinh tế phát triển làm trọng tâm, lại nhắc đi nhắc lại về giáo dục như một trong những nỗi trăn trở lớn nhất như vậy. (Các đồng tác giả cuốn sách phát biểu sau đó như GS Hồ Tú Bảo, Lý Quý Trung, Lê Học Lãnh Vân... đều cũng nói đến giáo dục như một mối ưu tư chung).

Không ai nhắc hẳn đến, nhưng tôi đoán rằng tất cả (cũng như bản thân tôi) vẫn còn đang bị ám ảnh về hình ảnh các em học sinh quây nhốt, ném dép vào cô giáo ở Tuyên Quang.

Có những sự kiện khi xảy ra, nó khiến cả xã hội phải rúng động, bởi vì nó đã vạch trần, không một chút che giấu, bộ mặt của toàn bộ xã hội đó. Đồng thời nó buộc tất cả, không loại trừ một ai, không còn bất cứ một lựa chọn nào khác ngoài việc phải nhìn thẳng vào sự thật trần trụi đó. Vụ việc vừa rồi ở Tuyên Quang là một sự kiện như vậy.

Khoan nói tới những đứa trẻ. Hãy nói về cô giáo, những đồng nghiệp của cô, về phụ huynh của những đứa trẻ này, về ban giám hiệu nhà trường. Tất cả đều là sản phẩm của nền giáo dục của chúng ta 30-40 năm trước, tức là những năm 80-90 của thế kỷ 20.

Chúng ta thấy gì? Họ là sản phẩm của một nền giáo dục thành công?

Không. Họ là sản phẩm của một nền giáo dục thất bại. Một sản phẩm lỗi không gì có thể cứu vãn nổi.

Cái xã hội mà bộ mặt thật vừa được phơi bày ra qua sự kiện ở Tuyên Quang mới đây, không gì khác hơn là sản phẩm của nền giáo dục 30-40 năm trước.

Khoan nói tới những đứa trẻ. Hãy nói tiếp về thầy cô, về những phụ huynh, về các quan chức giáo dục, về các quan chức chính quyền. Tất cả họ cũng là sản phẩm của một nền giáo dục thất bại.

Đó là nền giáo dục hướng tới con người công cụ. Đó là nền giáo dục đặt trên nền móng nguyên tắc áp chế của kẻ mạnh đối với kẻ yếu, của kẻ yếu đối với kẻ yếu hơn. Đó là nền giáo dục vận hành theo nguyên tắc áp đặt từ trên xuống dưới với một hệ thống chỉ huy và tuân lệnh, tuyệt đối không có phê phán hay phản biện.

Họ, thầy cô, phụ huynh, các quan chức chính quyền, những người đã thụ hưởng nền giáo dục thất bại đó, giờ đây chính là những người đang vận hành xã hội hiện nay. Một xã hội cũng vẫn đặt trên nền móng nguyên tắc áp chế của kẻ mạnh đối với kẻ yếu, của kẻ yếu đối với kẻ yếu thế hơn, nhưng với một chút đảo lộn so với trước đây. Trước đây thầy cô là “kẻ mạnh”, bây giờ đảo ngược lại, phụ huynh, thậm chí học sinh lại mạnh hơn chẳng hạn (đây chỉ là giả thuyết của tôi).

Dù giả thuyết này đúng hay sai thì rốt cuộc chúng ta cũng chỉ có một chuỗi bắt nạt lẫn nhau.

Tại sao vậy? Tại vì chúng ta đã sai ngay từ đầu, chúng ta đã sai ngay từ mục tiêu giáo dục rồi.

Mục tiêu của giáo dục không phải tạo ra những con người công cụ cho bất cứ hệ thống nào, mục tiêu cao nhất của giáo dục là tạo ra những con người tự do và tự trị.

Những con người tự do-tự trị đó sẽ luôn biết cách tôn trọng tự do, sự tự trị và phẩm giá của người khác, cũng như luôn biết cách tự bảo vệ tự do, sự tự trị và phẩm giá của bản thân mình.

Những con người tự do – tự trị đó sẽ từ chối nô dịch người khác, cũng như biết cách để phản kháng chống lại bất cứ sự nô dịch nào lăm le áp đặt lên họ.

Khoan nói về những đứa trẻ.

Ngay trong buổi tọa đàm sáng nay, GS Hồ Tú Bảo đã khiến tôi giật mình thẳng thốt khi ông nhắc lại lời bài hát “Ai yêu bác Hồ Chí Minh

hơn thiếu niên nhi đồng”. Tôi hiểu đây là ký ức tuổi thơ của giáo sư. Tôi cũng hiểu rằng có lẽ giáo sư nhắc đến bài hát không phải có ý thần tượng ông Hồ, mà chỉ muốn nhấn nhủ “nhi đồng thành người, và ước mơ “kiến thiết nước nhà bằng người”. Tuy nhiên, tôi cho rằng một người như giáo sư, phát ngôn trước công chúng, thì nên cẩn trọng hơn để tránh cho thế hệ trẻ rơi vào cái tư duy duy thần tượng tai hại, như tư duy thần tượng ông Hồ, chẳng hạn.

P.S.1: Có một ý tranh luận như thế này: Muốn cứu vãn cho một thế hệ mất mát trong giáo dục (như thế hệ của chúng ta hiện nay chẳng hạn) thì không còn cách nào khác là phải tự đọc, tự học, tự thân khai sáng v.v... Nhưng thật trớ trêu, những con người công cụ thì thường họ cũng đánh mất luôn khả năng tự học, tự thân khai sáng này, dù vẫn có những trường hợp cá biệt, như kiểu người Nhật Bản từng làm, đó là tạo ra phong trào mỗi người dân và tất cả người dân đọc 100 cuốn sách khai sáng.

P.S.2: Cuốn sách “Vì một Việt Nam dân giàu nước mạnh” được GS Trần Văn Thọ và các cộng sự thực hiện theo một cách đặc biệt, đó là tuyển tập bài viết của 25 học giả, doanh nhân để dành tặng riêng cho hai phụ nữ Việt Nam đặc biệt: Chuyên gia kinh tế Phạm Chi Lan và nhà báo Vũ Kim Hạnh. Theo GS Nguyễn Nam (ĐH Fulbright Việt Nam) thực hiện các cuốn sách tuyển tập dành tặng riêng cho một nhân vật đặc biệt là một thực hành văn hóa đặc sắc bắt nguồn từ nước Đức, sau đó lan rộng sang khắp châu Âu và Bắc Mỹ. Những cuốn sách, những thực hành văn hóa như thế này, có thể được xem là một cách cứu chữa cho xã hội vậy.

[Xôi chè, văn hóa XHCN và... truy nã Karl Marx](#)

09/12/2023

Trần Văn

Capture à partir de :[voatiengviet](https://voatiengviet.com)

Tổng thống Barack Obama và ông Anthony Bourdain tại Hà Nội, tháng 5/2016. Ông Bourdain từng giới thiệu với khán giả CNN về "bún chửi." (Hình: Twitter Barack Obama)

Đáng ngạc nhiên là dù “chửi khách như chửi con” nhưng quán Xôi chè bà Thìn lúc nào cũng đông, đặc biệt là nếu đến quán vào cuối buổi trưa và cuối buổi chiều thì rất khó tìm được chỗ ngồi...

Theo tờ Dân Trí thì quán Xôi chè bà Thìn ở Hàng Bồ, quận Hoàn Kiếm, thành phố Hà Nội đang ế khách. Đây là một trong những quán ăn nổi tiếng nhờ xôi chè và nhờ... nói năng cộc cằn, xử sự thô lỗ với khách. Đáng ngạc nhiên là dù “chửi khách như chửi con” nhưng quán Xôi chè bà Thìn lúc nào cũng đông, đặc biệt là nếu đến quán vào cuối buổi trưa và cuối buổi chiều thì rất khó tìm được chỗ ngồi...

Hôm 4/12/2023 có thêm một người đưa lên mạng xã hội chuyện bị phục vụ viên ở quán Xôi chè bà Thìn chửi. Khác với rất nhiều thực khách, người này dị ứng với việc phục vụ viên gọi khách là “con này, thằng kia”, vừa nói, vừa đem thêm vài từ tục tĩu và khác với rất nhiều lần trước, lần này, quán Xôi chè bà Thìn đột nhiên vắng ngắt (1). Có thể khách hàng thân thiết với quán đã chán “đi nhẹ, nói khẽ” khi ăn phải “nhìn trước, ngó sau”!..

***

Hà Nội không chỉ có Quán xôi chè bà Thìn nổi tiếng nhờ... nói năng cộc cằn, xử sự thô lỗ với khách. Trước giờ, thiên hạ ở cả trong lẫn ngoài Việt Nam chẳng còn lạ gì với “bún máng, cháo chửi” như một

đặc trưng của thủ đô Cộng hòa XHCN Việt Nam. Tháng 10/2016, báo điện tử Đảng CSVN lên tiếng biện minh... *“Bún măng, cháo chửi” không thể là văn hóa Hà Nội!*

Sở dĩ báo điện tử Đảng CSVN phải nhập cuộc vì sau khi giới thiệu bún chả với ông Obama, ông Anthony Bourdain – vừa là đầu bếp trứ danh, vừa là người thực hiện sách, phim tài liệu, show truyền hình về du lịch và ẩm thực – giới thiệu với khán giả CNN về... *“bún chửi” ở Hà Nội, làm thiên hạ... “ngạc nhiên khi thấy khách hàng tới ăn uống vẫn bình thản chấp nhận sự yếu kém, thậm chí vô văn hóa của dịch vụ tại Hà Nội” và “vì sao những hàng “bún măng, cháo chửi” khét tiếng vẫn đông khách?”. Báo điện tử Đảng CSVN vừa bần khoản: “Cái sự ngon, bổ, rẻ ấy liệu có đủ sức mạnh để khiến người ta sẵn sàng chịu đựng bị chửi như tát nước vào mặt mà vẫn cúi đầu ngồi ăn? Thật trớ trêu khi người ta sẵn sàng ầu ả chỉ vì va chạm giao thông, sẵn sàng nóng nảy cãi vã với hàng xóm vì những lý do nhỏ nhặt nhưng lại ngoan ngoãn nghe chửi để được thưởng thức sự đặc sắc của ẩm thực”, vừa cho rằng đó là hệ quả của thời bao cấp, đồng thời khẳng định: “Văn hóa Hà Nội không thể dễ dàng chấp nhận sự bừa bãi hay tha hóa về cư xử” (2).*

Trong thực tế, *“bún măng, cháo chửi”* vẫn song hành với sự phát triển của thủ đô Cộng hòa XHCN Việt Nam. Bốn năm sau – 2020 – báo Pháp Luật Việt Nam than: *“Không biết từ bao giờ, trong văn hoá ẩm thực đường phố Hà Nội, các hàng quán bún măng, cháo chửi với phong cách phục vụ chửi khách như hát hay lại được coi là một nét đặc sắc. Phải chăng chính thái độ dễ dãi thậm chí là sẵn sàng chịu nhục của các ‘thượng đế’ để được thưởng thức bát bún, bát phở ngon đã và đang tiếp tay cho những hành vi phi văn hóa này lên ngôi?” (3).*

Thêm hai năm nữa – 2022 - *“bún măng, cháo chửi”* vẫn còn đó, VnExpress tập hợp ý kiến của nhiều người, vừa thể hiện sự hoang mang khi nhiều quán ăn, nhà hàng chọn măng chửi khách hàng làm phương thức quảng bá thương hiệu, vừa ngao ngán khi có nhiều người không những chấp nhận bị xúc phạm mà còn coi sự xúc phạm như nét riêng về ẩm thực, chọn việc đến những nơi đó làm phương thức thể hiện... *“đẳng cấp” về ẩm thực (4)...*

***

Ai cũng biết *“bún măng, cháo chửi”* chỉ xuất hiện sau khi đảng CSVN quyết định xây dựng CNXH tại Việt Nam, tạo ra những... *“con người mới XHCN”*. Chưa rõ bao giờ sự nghiệp xây dựng CNXH thành công

nhưng... “con người mới XHCN” không dùng được nên cách nay hai năm, đảng CSVN tổ chức “Hội nghị Văn hóa toàn quốc”, chính thức khai tử việc tạo ra những “con người mới XHCN”, nhận thức lại, “văn hóa mới giúp thực hiện độc lập, tự cường và tự chủ” và “soi đường cho quốc dân đi”...

Tuy nhiên ai tin cung cách, tổ chức quản trị - điều hành quốc gia sẽ thay đổi nhận thức và ứng xử lệch chuẩn của các cá nhân? Sự xuất hiện và tồn tại dai dẳng, đáng ngại của những vấn đề liên quan đến “bún măng, cháo chửi” chỉ là một trong vô số ví dụ xác định trách nhiệm của đảng CSVN. Có người đã từng khẳng định, đại khái thế này: *Con người là thực thể hợp thành giữa yếu tố sinh học và hiện thực xã hội chứ không phải là sinh vật trừu tượng. Con người chính là sự hợp thành từ thế giới con người, xã hội, nhà nước...* Đã có vài thế hệ ở Việt Nam được hướng dẫn tư duy theo quan điểm vừa dẫn. Chiếu theo quan điểm này, đảng CSVN “*chính đảng duy nhất cầm quyền, lãnh đạo nhà nước và xã hội*” phải chịu trách nhiệm về “*bún măng, cháo chửi*” nói riêng và sự “*tha hóa về cư xử*” nói chung, song hướng dẫn tư duy theo quan điểm vừa giới thiệu – quy trách cho đảng CSVN – thì không phải... “*tuyên truyền chống nhà nước*” cũng là... “*lợi dụng các quyền tự do, dân chủ xâm phạm lợi ích của nhà nước*”.

Khi phổ biến quan điểm: *Bản chất con người là tổng hòa những quan hệ xã hội. Nhận thức về bản chất con người, đời sống xã hội của con người cần phải được tiến hành trong đời sống xã hội cụ thể* - nhân vật vừa đề cập đã lợi dụng “*triết học duy vật biện chứng*” chỉ ra đảng CSVN phải chịu trách nhiệm về thực trạng suy đồi đạo đức, văn hóa của xã hội Việt Nam. Căn cứ vào thực tế áp dụng pháp luật của hệ thống thực thi pháp luật tại Việt Nam đối với “*những phần tử cơ hội, bất mãn chính trị, hận thù cách mạng*”, không chỉ “*có biểu hiện*” mà thật sự đã “*tự diễn biến, tự chuyển hóa*”, cần phải khởi tố và truy nã nhân vật ấy. “*Ta*” đã có hồ sơ của Karl Marx, bao giờ “*ta*” hành động?

Chú thích

(1)

<https://dantri.com.vn/du-lich/quan-xoi-che-pho-co-bat-ngo-vang-khach-sau-vu-bi-to-c-hui-khach-nhu-con-20231206144842924.htm>

(2)

<https://dangcongsan.vn/ban-doc/bun-mang-chao-chui-khong-the-la-van-hoa-ha-noi-410785.html>

(3)

<https://baophapluat.vn/bun-mang-chao-chui-ton-tai-nho-khach-hang-tot-nhin-post365516.html>

(4)

<https://vnexpress.net/https-vnexpress-net-chap-nhan-nghe-chu-quan-chui-de-duoc-a-n-ngon-4447237-html-4447237.html>

[Khi công dân chọn im lặng làm lẽ sống](#)

Capture à partir de : [baotienngdan](#)

[Thái Hao](#)

3-10-2023

Hàng ngày tôi đều nhận được rất nhiều tin nhắn như thế này. Nhưng việc tôi phản ánh về những tiêu cực, bất cập, sai trái, sai lầm trong giáo dục hiện nay, không phải chỉ để mong giải quyết từng sự vụ cụ thể ở từng cá nhân hay trường học, vì việc đó chỉ là đã tràng xe cát mà thôi.

Khi quyết định lên tiếng về một trường hợp cụ thể nào đó, phía sau nó, và quan trọng nhất, là một mong muốn: từ đây phụ huynh sẽ hiểu rõ các quy định của ngành giáo dục, biết được quyền lợi của mình cũng như quyền hạn của nhà trường/ giáo viên, từ đó khởi lên tự tin và trách nhiệm mà tự mình hành động, chung tay xây dựng một môi trường giáo dục tử tế, trong sạch, lành mạnh cho con mình, cháu mình và tất cả những đứa trẻ trong nền giáo dục này.

Nhiều lúc buồn quá, vì không hiểu tại sao khi có nhiều người vào nhắn tin cho tôi, nói rằng đã đọc không sót bài nào của tôi, nhưng rồi sau đó chót lại vẫn nhờ tôi lên tiếng về chuyện đang xảy ra ở trường con họ. Vậy rốt cuộc, chúng ta đọc và biết để làm gì nếu không biến nó thành hành động?

Có những trường hợp còn buồn thảm hơn, ví dụ như sau những bài đầu tiên cùng cộng đồng lên tiếng về tình trạng liên kết bất nháo ở Vinh, thì sở GD-ĐT Nghệ An đã có quyết định dừng môn kỹ năng sống. Lúc ấy, có một giáo viên vẫn thường xuyên trao đổi với tôi trong mấy ngày liền để chia sẻ về những “bất cập” ở nơi vị này công tác, đã vào báo “tin vui” đó cho tôi biết bằng cách copy lại cái “tin nhắn chỉ đạo” của cấp trên. Cũng là ngay lúc tôi đang rất cần chia sẻ với phụ huynh về những chuyển biến tích cực để động viên mọi người, nên đã nhờ giáo viên này chụp màn hình lại giúp tôi cái “tin nhắn chỉ đạo” kia chứ đừng copy, để tôi post lên. Tôi cũng đã kèm theo lời đảm bảo rằng

sẽ che hết thông tin cá nhân, nên đừng lo lắng. Vả lại, đây là một chỉ đạo công khai chứ không phải vấn đề gì bí mật hay nhạy cảm cả, nên đừng sợ.

Nhưng, vị giáo viên này đã không gửi ảnh chụp. Và im lặng luôn sau khi đọc được tin nhắn của tôi. Lúc đó tôi cũng không biết hỏi ai để xác thực cái tin dùng môn kỹ năng sống ấy, nên đã lên Google tìm thử, thì ra báo Nghệ An đã đăng! Tôi chụp lại và post lên.

Sợ hãi đến như thế về một điều hoàn toàn không cần sợ, thú thực, tôi không hiểu nổi.

Ai cũng mong muốn giáo dục tốt lên, xã hội tốt lên, nhưng nếu ta không tự mình cất tiếng và chung tay, thì nó sẽ tốt bằng cách nào đây? Ngay cả ở các nước văn minh nhất, người dân sống trong một xã hội mà ta vẫn thường nói là đáng mơ ước, thì họ vẫn phải ngày ngày lên tiếng, ngày ngày đấu tranh để duy trì trạng thái tiến bộ ấy. Không có điều gì là miễn phí cả, một chút phiền hà nhỏ nhoi mà ta cũng không muốn dấy vào mình, thì điều tốt đẹp sẽ ở đâu mọc ra cho được?

Biết rằng Tiểu học bị cấm dạy thêm, vậy thì ta cứ thế mà làm, những cái chương trình liên kết, tăng cường tích hợp hay bất cứ cái gì ngoài giờ chính khóa thì đều là học thêm. Và ta cứ thế mà thẳng thừng từ chối tham gia. Thấy nhà trường dùng các chiêu trò như chèn vào chính khóa để tổ chức thì cứ vậy mà ý kiến và lên tiếng công khai.

Biết rằng học thêm (ở THCS – THPT) là tự nguyện thì ta cũng cứ thế mà tự mình quyết định, không muốn đi thì thôi, sao phải sợ hãi? Nếu nhà trường dùng chiêu trò để ép thì đó chính là cơ hội để mình “lập lại kỷ cương”, sao lại đi sợ kẻ làm sai?

Xã hội hóa là tự nguyện, anh muốn thì góp (không phải “đóng”), không muốn thì thôi, sao phải cầu cứu?

Chúng ta còn sợ hãi một cách vô lý như thế đến bao giờ nữa? Trong lĩnh vực này, nhà nước đã có các văn bản luật cho ta biết cách làm đúng và tự bảo vệ mình, nay ta không thèm biết, mà có biết cũng không thèm dùng, cứ thế cúi đầu cam chịu rồi về nhà than vãn, thực lòng nhiều khi tôi không hiểu nổi.

Mọi người hay nói rằng sợ con mình bị trù dập, nhưng đây phần nhiều là tự lừa dối bản thân. Trừ vài trường hợp cá biệt, thì chính những người dám lên tiếng công khai và mạnh mẽ là những người mà con

cái họ sẽ được an toàn nhất. Nhà trường sẽ không dám đụng đến con của những vị này, ngược lại có khi còn ưu ái nữa. Không tin, quý vị cứ thử mà coi!

Tôi cũng là một phụ huynh có con nhỏ đang đi học, và có thể tôi còn nghèo và “thân cô thế cô” hơn quý vị nữa, nhưng tôi chọn lên tiếng vì tôi biết rằng nếu mình làm cha mẹ mà không bảo vệ con cái thì ai sẽ làm việc đó cho mình!

Những gì thuộc về trách nhiệm của thế hệ chúng ta hôm nay, không thể để dành để làm “hồi môn” cho con cháu. Cái món hồi môn ấy, chính chúng ta đã được thừa kế từ cha mẹ mình và bây giờ ta lại muốn “di chúc” lại cho con mình sao?

Tôi tin rằng, ngay cả những nhà nước tiên bộ nhất cũng không thể duy trì được một trạng thái xã hội tốt lành nếu như công dân của họ đã chọn sự im lặng làm lẽ sống.

Tôi nói những điều trên đây không phải là một cách chối từ, mà là một sự chia sẻ. Tôi cũng làm cha, và từng làm thầy, nên tôi rất đồng cảm với các vị. Tôi cũng luôn mong muốn nhận được những chia sẻ để mình có thể nhìn bức tranh giáo dục và xã hội một cách rộng rãi và toàn diện hơn, từ đó mà biết phải làm gì với tư cách một công dân.

Chúng ta chia sẻ với nhau để cùng nhau biết sống có trách nhiệm hơn, đó là điều cần thiết nhất, không phải chỉ cho lúc này, mà là cho tương lai.

Bệnh sĩ diện hảo!

Capture à partir de : [baotienngdan](https://baotienngdan.com)

Mạc Văn Trang

18-9-2023

Chiều nay đi trong thang máy, nghe hai thanh niên nói chuyện đấu giá biển số xe đẹp, có vẻ rất tự hào về thành phố HCM có đại gia trúng biển số xe đẹp với giá hơn 30 tỷ đồng. Tôi không tin, về nhà vào mạng xem thấy: “CÔNG THÔNG TIN ĐIỆN TỬ CHÍNH PHỦ” đăng bài “Kết quả đấu giá trực tuyến 11 biển “số đẹp” ngày 15/9” thu về 82 tỷ 235 triệu đồng.

Mấy biển số cao giá nhất là:

7 tỷ 470 triệu biển số 36A 99999 (Thanh Hoá)

13 tỷ 75 triệu biển 30K 56789 (Hà Nội)

14 tỷ 120 triệu biển 30K 55555 (Hà Nội)
32 tỷ 340 triệu biển 51K 88888 (tp HCM)

Thì ra việc đấu giá biển số xe đẹp là thực hiện Nghị quyết số 73/2022/QH15 ngày 15/11/2022 của Quốc hội về thí điểm đấu giá biển số xe ô tô và Nghị định số 39/2023/NĐ-CP ngày 26/6/2023 của Chính phủ, Quy định chi tiết một số điều Nghị quyết 73, ngày 20/8/2023 Bộ Công an tổ chức đấu giá biển số xe ô tô (Phiên thứ nhất) (1).

Sự kiện này được thông báo, tường thuật tràn ngập trên các phương tiện truyền thông quốc gia, các báo chí.

Chợt nghĩ, thì ra thói sĩ diện hão của dân ta bây giờ đã được Quốc hội, Chính phủ nâng lên thành “nguồn lực quốc gia” (?). Mới khai thác đợt 1 với 11 biển số “đẹp” đã đem về nguồn thu cũng kha khá (82 tỷ 235 triệu VNĐ). Không biết có nước nào trên thế giới mà Quốc hội, Chính phủ, Bộ Công An phải lao tâm khổ tứ để thực hiện việc đấu giá biển số xe đẹp?

Thế này đại gia mua xe 10 tỷ, cái biển 32 tỷ thành cái xe 42 tỷ, lại phải lo giữ Biển số hơn là giữ xe!

Bỏ ra mấy chục tỷ chỉ để chứng tỏ ta đây có cái biển số xe khác hơn mọi người. Thế là đủ hãnh diện, đủ tự hào, tự mãn...

Thảo nào người ta bỏ ra nhiều tỷ để mua bằng Thạch sỹ, Tiến sỹ, chức tước không phải để làm việc mà chủ yếu giải quyết “khâu oai” và có cơ hội kiếm chác.

Lại chợt nghĩ, nếu đấu giá các chức vụ thì nguồn thu quốc gia vô cùng lớn. Thiên hạ cứ đồn “thị trường sao, vạch” rất sôi động, không được lên lon “anh em tâm tư lắm” (lời Đại tướng, cố BTQP Phùng Quang Thanh); rồi nghe nói chức Hiệu trưởng trường Tiểu học mà “chạy” 10 tỷ đồng, chức Chủ tịch tỉnh/ thành mà “chạy” 100 tỷ đồng... (?). Nguồn “kinh tế ngầm” này mà được “bạch hóa” đấu thầu thì thu ngân sách tăng gấp bội, thêm nguồn lực quốc gia lớn gấp triệu lần đấu giá biển số xe đẹp.

Trong không khí “sĩ diện” đang dâng cao, quan rồi dân ta đua nhau xây mồ to mả lớn, biệt phủ khủng, từ đường hoành tráng với những cây gỗ quý to đại, trạm trở, sơn son thếp vàng như cung vua, phủ chúa thời xưa, cũng để chứng tỏ oai nhất làng, nhất xã, nhất huyện, nhất tỉnh, nhất nước.

Sĩ diện hảo không còn là thói cá nhân nữa mà nay được nâng lên tầm Quốc gia rồi. Cho nên mới đua nhau lập kỷ lục Guinness với những cái bánh chưng, bánh dày, bánh tét, tô hủ tiếu, ly cà phê to nhất thế giới; cái mõ, đôi guốc, chiếc võng, ngôi chùa, pho tượng... lớn nhất châu Á; nhiều cuộc thi hoa hậu nhất, chiếc áo dài có đuôi dài 200m nhất Đông Nam Á.

Cứ đà này, nay mai sẽ còn đấu giá số nhà đẹp, sim điện thoại đẹp, số căn cước công dân đẹp, tên trường đẹp, tên phố đẹp. Tức là nâng thói mê tín, sĩ diện hảo lên tầm đặc trưng Văn hoá Quốc gia Việt Nam.

Nghĩ một tí, hóa ra cái chuyện mua danh, sĩ diện hảo ngày nay cũng chỉ là “phát huy truyền thống” mua quan bán tước có từ thời phong kiến “thối nát” xa xưa, nay được nâng lên tầm cao mới.

Không biết việc phát huy truyền thống sĩ diện hảo này có nằm trong Chương trình mục tiêu Chấn hưng văn hoá với 350.000 tỷ đồng của Bộ Văn hoá không nhỉ?

Chú thích:

<https://bocongan.gov.vn/tin-tuc-su-kien/dau-gia-bien-so-xe-oto/thong-bao-ve-vie-c-to-chuc-dau-gia-bien-so-xe-o-to-phien-thu-nhat-s26-t35730.html>

Họ mặc gì khi chuyện ấy xảy ra?

Capture à partir de : baotienngdan.com

Nguyễn Phương Mai

18-5-2023

Khi đối mặt với một vụ quấy rối tình dục, câu hỏi thường xuất hiện là: “Họ mặc gì khi chuyện đó xảy ra?”

Với Thanh Nhã và **đội tuyển Việt Nam**, khi chuyện ấy xảy ra, họ không “ăn mặc hở hang”, mà đang khoác trên mình chiếc áo thi đấu còn dẫm mồ hôi và cát bụi sân cỏ.

Họ không “ngu ngốc đi lại một mình đêm hôm khuya khoắt trên những căn phố vắng người”, mà đang xuất hiện trên truyền hình trực tiếp với hàng triệu người xem trên thế giới.

Họ không đang “buông lời ỡm ờ” hay “nói chuyện kiêu thả thính” khiến kẻ khác lầm tưởng, mà đang la hét trong vui mừng và sẽ hát vang bài quốc ca của đất nước.

Họ cũng không phải “loại đàn bà bị coi là hư hỏng”, mà là những nhà vô địch đã đem vinh quang về cho bản thân và Tổ Quốc.

Nói cách khác, họ không hề giống với những lý do vốn hay được đưa ra để giải thích cho việc tại sao đó là “lỗi của họ” khi bị quấy rối tình dục.

***

VẬY CHUYỆN GÌ ĐÃ XẢY RA VỚI HỌ?

Một trang thể thao và vài cá nhân đã đăng ảnh của những nhà vô địch cùng lời mơ ước được trực-tiếp ngay-lập-tức hôn lên logo lá cờ in trên ngực áo thi đấu của Thanh Nhã và đội tuyển.

Với 40k tương tác, dưới comment là hàng nghìn lời hưởng ứng của những người đàn ông xa lạ, nhiều người đã có vợ/bạn gái, nhiều người là trí thức, nhiều người có con chắt cũng bằng tuổi các cô, nhiều người vẫn dùng ảnh đại diện là chính con gái bé bỏng ở nhà.

Họ khoái chí với câu đùa hay ho, khôn lỏi, nhưng đáng để học tập. Họ cũng đòi “được hôn như vậy”. Vì Thanh Nhã đã “dùng đôi chân để làm rung động trái tim người hâm mộ, nên tôi muốn dùng đôi tay để chạm đến trái tim Thanh Nhã”. Họ đòi “sờ vào trái tim để cảm nhận nhịp đập của nó khi cô là anh hùng của đất nước”. Họ đòi “chuyển logo xuống quần”, đòi mang quần áo của Thanh Nhã “về ngâm rượu”, đòi cô phải “cởi áo ăn mừng”, đòi đội tuyển “đổi áo” sau khi trận đấu kết thúc...cùng vô số những lời đòi hỏi mang tính giuờng chiếu khác.

Chưa hết, lời bình phẩm của về bóng đá thì ít mà bình phẩm về hình thể của các nhà vô địch thì nhiều. Vòng 1 của họ bị mang ra cợt nhả, bị coi là “động lực để anh em xem bóng đá”, được mô tả là “to đẹp, rõ ràng”, “áo rộng vậy mà cũng nhô lên được”, cùng những lời bình phẩm không khác gì mô tả phim sex.

***

HỌ “MẶC GÌ”, HAY “TA LÀ KẸ THẾ NÀO”?

Quấy rối, xâm hại phụ nữ là một phần hệ quả của tư tưởng phụ hệ, vô thức coi phụ nữ như những thực thể nhục dục. Vấn đề không hẳn ở quần áo hay phẩm giá của họ, mà là ở trong cái đầu của kẻ quấy rối.

Rất nhiều triển lãm giáo dục về xâm hại tình dục trưng bày những bộ quần áo nạn nhân đang mặc khi lâm nạn. Chúng bao gồm cả những

bộ đồ bảo hộ công nhân, quân phục lính, đồng phục học sinh và cả tã bỉm trẻ con.

Trong câu chuyện của chúng ta, kể cả khi những người phụ nữ xuất hiện mạnh mẽ, rực rỡ và vinh quang như những chiến binh bất khả chiến bại, mang vinh quang về cho đất nước, họ vẫn có thể bị quấy rối công khai. Dù họ có là nhà vô địch trong một môn thể thao cần sức vóc, sự lẫn lộn và tài năng đến đâu, những lời đánh giá họ sẽ không bao giờ thiếu tiêu chuẩn “nhan sắc”.

***

ÁP DỤNG CHO TẤT CẢ MỌI NGƯỜI

Ở chiều ngược lại, không chỉ phụ nữ mới bị vật hóa và dục hóa trong không gian công cộng như vậy.

Điển hình là vụ việc cầu thủ Mbappe bị chụp ảnh lúc quần thi đấu của anh có hằn lên bộ phận cơ thể phía trước. Bức ảnh ấy được kéo đi lê la khắp cõi mạng để cả thiên hạ quấy rối và đòi rưng rưng. Hay như cách đây không lâu, trong Hành Lý Tình Yêu, nữ host của chương trình sau khi ném bát phở một người chơi mang đến đã sờ nắn bắp tay của chàng trai, khen “bắp ngon”, rồi sờ luôn... cả vào ngực anh mà không hề xin phép.

Quấy rối đàn ông vẫn bị bình thường hóa và coi nhẹ. Đó là khi sự riêng tư về cơ thể của nam giới bị bỏ qua từ khi còn nhỏ. Nhiều người che đậy cho cơ thể bé gái nhưng để bé trai tồng ngồng. Bộ phận sinh dục của bé trai đôi khi bị/ được đem ra chụp ảnh, cười đùa, trêu chọc, sờ mó, thậm chí nhiều bé bị búng chim như một cách thể hiện sự yêu thương.

Lớn lên, đó là khi xã hội mặc định đàn ông “thực ra thích được như thế”, “da thịt đàn ông thì có sao”, “không muốn chắc là bị gay”. Vì sự sai lầm cho rằng đàn ông lúc nào cũng “muốn”, nên họ không cần có khái niệm “đồng thuận”. Trong các vụ quấy rối và xâm hại tình dục đàn ông mà kẻ thủ ác là phụ nữ, nạn nhân bị từ chối trở thành nạn nhân.

Để đàn ông dị tính (ngôn ngữ bình dân gọi là “trai thẳng”) hiểu chính mình cũng có thể là nạn nhân, đôi khi phải cần đến một thủ thuật là lời nhắc nhở khéo rằng, nam giới cũng có thể xâm hại và quấy rối lẫn nhau.

Một chuyên gia giới tính đã từng yêu cầu các quý ông thử tưởng tượng những đòi hỏi hôn hít sờ mó, những bình luận về cơ thể, những hành động của quá trình hiệp dâm... bị áp dụng với chính bản thân mình, và chúng đến từ đàn ông. Cảm giác ấy sẽ ra sao? Đó là cảm giác của một “nạn nhân” hay cảm giác của kẻ “thích bỏ xù lại còn giả vờ”?

Một phần lớn các vụ việc mà nam giới là nạn nhân của xâm hại tình dục diễn ra trong môi trường nhà tù, quân đội, chiến tranh và xung đột. Sự xâm hại ấy không mấy liên quan đến xu hướng tính dục tự nhiên mà là một công cụ để khẳng định quyền lực và làm nhục kẻ khác.

Nó thành công và khiến nạn nhân kiệt quệ một cách tối đa. Đơn giản vì nó dựa trên nguyên tắc xã hội mặc định rằng nam giới là “phái mạnh”, là kẻ bảo vệ và không thể bị xâm hại. Vậy nên việc họ cuối cùng cũng bị xâm hại là cách để họ hiểu rằng họ đã bị giáng xuống làm “phái yếu”.

***

NGUYÊN TẮC ĐỒNG THUẬN

Việc nhìn ai đó với con mắt dục tính là điều rất tự nhiên, không có gì sai trái hoặc đáng xấu hổ. Với bản chất của con người, nhục dục là điều rất bình thường. Tuy nhiên, hai điều sau cần được lưu ý, liên quan đến nguyên tắc ĐỒNG THUẬN:

– Thứ nhất, họ có muốn ta bộc lộ bày tỏ suy nghĩ đó VỚI HỌ không? Họ có muốn nghe, muốn biết không? —> Nếu bạn không biết câu trả lời thì hãy giữ suy nghĩ ấy trong đầu. Đừng nói. Đừng post. Đừng comment.

– Thứ hai, họ có muốn ta bộc lộ bày tỏ suy nghĩ đó ra NGOÀI KHÔNG GIAN RIÊNG TƯ, như trên facebook hay trước mặt kẻ khác hay không? —> Nếu bạn không biết câu trả lời thì hãy giữ suy nghĩ ấy trong đầu. Đừng nói. Đừng post. Đừng comment.

Khi trong ta khởi phát một ý nghĩ nhục dục với kẻ khác, đó là điều rất bình thường. Nó chỉ trở nên bất bình thường khi ta biến nó thành lời nói và hành động mà không hề có sự đồng thuận của kẻ đó. Chắc gì họ đã muốn nghe? Kể cả khi muốn nghe chắc gì họ đã muốn cả thiên hạ cùng nghe? “Bây giờ” họ muốn nghe nhưng chắc gì “sau này” họ lại muốn nghe nữa?

Nguyên tắc đồng thuận áp dụng cả với hành vi tình dục. Muốn ân ái là chuyện bình thường. Nhưng đòi hỏi khi người ta không muốn là quấy rối. “Con gái nói có là không” chỉ là một bài hát. Nguyên tắc giúp bạn không phải vào tù là “Có là có”, mà “Không là không”. Kể cả “im lặng” cũng không có nghĩa là “đồng ý”.

Sự đồng thuận là một bản hợp đồng không bị ràng buộc bởi thời gian và điều kiện. “Hôn” không có nghĩa là tiến tới “sex”. “Hôm nay” tiến tới sex không có nghĩa là “hôm sau” sự đồng thuận ấy vẫn còn giá trị. Thậm chí đang giữa cơn mây mưa, bạn tình yêu cầu dừng lại thì có nghĩa là sự đồng thuận ấy đến thời điểm này là phải chấm dứt.

***

HÃY TÔN TRỌNG THANH NHÃ VÀ NHỮNG NHÀ VÔ ĐỊCH

Hôm qua, khi page [#hoandoigioitinh](#) đăng bài phê phán về sự việc này, báo Dân Trí cũng lên bài tiếp lời. Chủ tài khoản cá nhân cũng đã rất văn minh khi xin lỗi, rút kinh nghiệm và xóa post.

Tuy nhiên, trang facebook với 40k tương tác thì vẫn chưa có động thái. Lý tưởng nhất là post này bị xóa và admin có lời xin lỗi. Nhưng nếu điều đó không xảy ra, chúng ta có thể hy vọng rằng vài năm nữa, hàng nghìn comment trong cái post 40k tương tác ấy sẽ tồn tại trên cõi mạng này như một phòng triển lãm của một quá khứ ngốc nghếch và thiển cận. Những người đàn ông comment rồi đến một ngày có thể đọc lại và phát hiện ra tại sao mình lại từng ấu trĩ và kém duyên đến thế.

Lúc ấy, biết đâu họ sẽ len lén xóa đi, vì sợ đám cháu chắt hay con đẻ lượng tâm trong mình bất ngờ đọc được?

